

บทที่ 5

ปัญหาเศรษฐกิจและการแก้ไข

เมื่อวันที่ 18 ธันวาคม ค.ศ. 1997 เป็นวันเลือกตั้งประธานาธิบดีของเกาหลีใต้ครั้งที่ 15 ผลปรากฏว่า นายคิม เดจุง แห่งพรรค National Congress for New Politics (NCNP) ได้รับเสียงสนับสนุนร้อยละ 40.3 ในขณะที่คู่แข่งจากพรรค Grand National Party (GNC) ซึ่งเป็นพรรครัฐบาลเดิม ที่มีนายลี ฮอยแซงเป็นคู่แข่งขั้นได้รับคะแนนร้อยละ 38.7 ส่วนผู้สมัครอีกคนหนึ่งชื่อนายรี อินเจ แห่งพรรค New Party by the People (NPP) ได้รับคะแนนร้อยละ 19.2 ส่วนผู้สมัครอีก 4 รายคือ นายกวัน ยังกิล นายซู เคียงยง นายคิม ฮันซิก และนายชิน เกียงยิก ต่างได้รับเสียงสนับสนุนเพียงเล็กน้อย

ต่อไปนี้จะขอนำเสนอสภาพทางสังคมการเมืองก่อนการเลือกตั้งประธานาธิบดีมาเสนอไว้พอสังเขปดังนี้

ก. **พรรครัฐบาล** พรรครัฐบาลภายใต้การนำของประธานาธิบดีคิม ยังแซม คือพรรค New Korea Party (NKP) พรรคนี้มีการแบ่งแยกภายในออกเป็น 2 กลุ่มย่อย ซึ่งจับเกี่ยวแข่งขันกันเพื่อจะเป็นฝ่ายที่มีอำนาจในพรรคมากที่สุด ภาพความขัดแย้งเกิดขึ้นอย่างเด่นชัดเมื่อมีการเลือกตั้งตัวแทนของพรรคเพื่อลงสมัครแข่งขันเป็นประธานาธิบดี โดยจัดให้มีขึ้นเมื่อเดือนกรกฎาคม ค.ศ. 1997 ปรากฏว่านายลี ฮอยแซง ได้รับเลือก ในขณะที่กลุ่มมินจูของนายรี อินเจได้รับคะแนนเป็นรองเพียงเล็กน้อย ทำให้กลุ่มมินจูไม่พอใจ รอยร้าวจึงเกิดขึ้นอย่างรุนแรง ในที่สุด นายรี อินเจ ได้ประกาศแยกตัวออกไปตั้งพรรคใหม่ชื่อ พรรค New Party by People

ส่วนนายลี ฮอยแซงได้พยายามตีตัวออกห่างจากผู้นำคนเก่าคือ ประธานาธิบดีคิม ยังแซม ที่ชื่อเสียงมัวหมองเมื่อมีการจับกุมบุตรชาย คือ นายคิม เฮียนโซล ในข้อหารับสินบนจากบริษัท 3 แห่ง อีกทั้งคนใกล้ชิดกับประธานาธิบดีก็ถูกจับกุมในข้อหารับสินบนเช่นเดียวกัน นอกจากนี้ในช่วงตอนปลายของปี 1997 ก่อนที่จะมีการเลือกตั้งประธานาธิบดีเกาหลีใต้ต้องพบกับวิกฤตการณ์ทางการเงิน ทำให้พรรครัฐบาลถูกฝ่ายค้านโจมตีอย่างหนัก

ดังนั้น ผู้นำพรรคคนใหม่จึงได้เปลี่ยนชื่อพรรคเป็นพรรค Grand National Party (GNP) หรือเรียกในภาษาเกาหลีว่า พรรค Hannara Party โดยเน้นคำขวัญของพรรคว่า “การเมืองโปร่งใส และสะอาด จะนำเศรษฐกิจของชาติให้เจริญรุ่งเรือง” พรรคใหม่นี้ได้ประกาศเป็นพันธมิตรและในที่สุดก็รวมกันเป็นพรรคเดียวกันกับพรรค Democratic Party ซึ่งมีนายโช ชุน เป็นหัวหน้า จากนั้นก็รณรงค์หาเสียงอย่างจริงจังในเวลาต่อมา

ข. พรรคฝ่ายค้านหลัก คือ พรรค National Congress for New Politics มีนายคิม เดจุง เป็นหัวหน้า ซึ่งเป็นผู้ที่ผ่านสังเวียนการเมืองมานาน ต่อมาได้ประกาศร่วมกับพรรคฝ่ายค้านอีกพรรคหนึ่งชื่อ พรรค United Liberal Democrats (ULD) ที่มีนายคิม จองพิลเป็นหัวหน้า นโยบายหลักของพรรค NCNP คือ การสร้างความร่วมมือกับมิตรประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับญี่ปุ่นและสหรัฐฯ และสร้างทีมเศรษฐกิจเพื่อแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นให้กลับเป็นเกาหลีที่เข้มแข็งเช่นเดิม

ค. พรรคใหม่ของนายรี อินเจ ได้รณรงค์หาเสียงโดยโจมตีคู่แข่งขั้นว่าเป็นนักการเมืองรุ่นเก่า กล่าวคือ นายลี ฮอยแซง อายุ 62 ปี และนายคิม เดจุง อายุ 73 ปี ซึ่งเป็นคนล้มสมัย แต่พรรคของเขาเป็นพรรคของคนรุ่นใหม่ที่เขาอายุเพียง 49 ปี จะนำประเทศให้ก้าวไปสู่ยุคใหม่ด้วยความองอาจทรง

ดังนั้น ในช่วงเวลาระหว่างเดือนสิงหาคม-พฤศจิกายน ค.ศ. 1997 จึงเป็นช่วงที่การเมืองเกาหลีมีความเผ็ดร้อนรุนแรงที่ผู้สมัครต่างโจมตีซึ่งกันและกัน อีกทั้งการรวมพรรคเข้าเป็นพันธมิตรกันก่อให้เกิดเสียงวิพากษ์วิจารณ์อย่างกว้างในหมู่ประชาชนและนักการเมืองทั้งหลาย อนึ่ง สิ่งที่น่าสนใจยิ่งก็คือ หัวหน้าพรรคต่างเป็นเสมือนสัญลักษณ์ของพรรค และมีความสำคัญมากกว่านโยบายของพรรคเสียอีก ทั้งนี้ทั้งนั้น อาจเป็นเพราะว่านโยบายของแต่ละพรรคไม่ได้แตกต่างกันอย่างเด่นชัด ดังนั้น การขุดคุ้ยเรื่องส่วนตัวเพื่อทำลายชื่อเสียงของฝ่ายตรงข้ามจึงเป็นเรื่องที่ทำกันอย่างจริงจัง โดยโจมตีทุกเรื่องที่จะหาได้ ในขณะที่มีการใช้เงินจำนวนมหาศาลในการรณรงค์หาเสียง

ในช่วงที่มีการต่อสู้ทางการเมืองก่อนการเลือกตั้งนี้เป็นระยะที่ระบบเศรษฐกิจของประเทศกำลังเสื่อมถอยอย่างรุนแรงเมื่อแซ็บโบล์ขนาดใหญ่ 8 แห่งประกาศล้มละลาย แต่ผู้คนทั่วไป รวมทั้งรัฐมนตรีที่ดำรงตำแหน่งอยู่ไม่ได้ให้ความสนใจต่อปัญหาทางเศรษฐกิจมากนัก

โดยรัฐมนตรีการคลังและเศรษฐกิจได้แจ้งให้แก่นักข่าวว่า พื้นฐานทางเศรษฐกิจของประเทศยังคงดีอยู่ จนกระทั่งเดือนตุลาคมที่เริ่มมีการโจมตีเงินวอนจากนักเก็งกำไรต่างชาติ ธนาคารจึงได้นำเงินทุนสำรองไปป้องกันด้วยการซื้อขายเงินวอนล่วงหน้าแต่ก็สู้ไม่ไหว ค่าของเงินวอนเริ่มอ่อนตัวลงในขณะที่เงินทุนสำรองได้ลดลงอย่างรวดเร็ว ดังนั้น รัฐมนตรีการคลังและเศรษฐกิจ จึงได้แจ้งให้แก่ประธานาธิบดีคิม ยังแซม ถึงสถานะเศรษฐกิจที่แท้จริงของประเทศเมื่อตอนปลายเดือนตุลาคม ในที่สุด จึงได้มีมติขอรับความช่วยเหลือจากไอเอ็มเอฟในคอนตันของเดือนพฤศจิกายน ประธานาธิบดีโกธมาก จึงสั่งปลดรัฐมนตรีกระทรวงการคลังและเศรษฐกิจออกจากตำแหน่งทันที

วิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจก่อให้เกิดผลดีแก่พรรค NCNP ที่สามารถโจมตีพรรครัฐบาลได้อย่างเต็มที่ และสามารถกำชัยชนะได้เป็นผลสำเร็จในการเลือกตั้งวันที่ 8 ธันวาคม จากนั้นได้เข้ารับตำแหน่งอย่างเป็นทางการในวันที่ 25 กุมภาพันธ์ ค.ศ. 1998

ประธานาธิบดีคนใหม่ : นายคิม เดจุง

วันที่ 25 กุมภาพันธ์ ค.ศ. 1998 (พ.ศ. 2541) เป็นวันที่คนเกาหลีใต้ต่างแซ่ซ้อง นายคิม เดจุง เข้ารับตำแหน่งเป็นประธานาธิบดี อันเป็นการเปิดศักราชใหม่แห่งสาธารณรัฐที่แปด โดยผู้นำคนใหม่ประกาศว่าจะนำพาชาติเมืองโซมก้าวเข้าสู่คริสต์ศตวรรษที่ 21 อย่างองอาจมาดมั่น

คิม เดจุง นักการเมืองอ่าวโต วัย 73 ปี เป็นสัญลักษณ์ของนักสู้เผด็จการทหารเพื่อสร้างสังคมประชาธิปไตยที่ประชาชนมีสิทธิมีเสียงอย่างเท่าเทียมกัน เพราะตลอดชีวิตแห่งการต่อสู้บนถนนทางการเมือง เขาและครอบครัวได้ถูกพายุร้ายและอำนาจมืดโหมกระหน่ำครั้งแล้วครั้งเล่า จนต้องสูญเสียภริยาสุดที่รักไป รวมทั้งตัวเขาแทบเอาชีวิตไม่รอดจากการตามล่าของสมุนเผด็จการในช่วงทศวรรษที่ 70 และ 80 ต่อมาเมื่อบรรยากาศทางการเมืองได้คลี่คลายภายหลังที่มีการประกาศปฏิญญาว่าด้วยประชาธิปไตยเมื่อวันที่ 29 มิถุนายน ค.ศ. 1987 เป็นผลให้ลัทธิเผด็จการทหารค่อย ๆ เสื่อมความนิยมลงไป และเปิดทางให้นักการเมืองอาชีพได้รับเลือกเข้าบริหารประเทศ นับตั้งแต่ต้นทศวรรษที่ 90 เป็นต้นมา และจวบจนถึงวันนี้ โอกาสก็เป็นของเขา

กิมเป็นบุตรคนที่สองของครอบครัวนายกิม ยุนซิก และนางแซง ชูกุม เกิดเมื่อวันที่ 3 ธันวาคม ค.ศ. 1925 ที่หมู่บ้านฮักวัง บนเกาะฮายู อำเภอลินอัน จังหวัดโซลลาใต้ เขาให้ความสนใจการเมืองมาตั้งแต่วัยเด็ก

ภายหลังจากจบการศึกษาจากโรงเรียนพาณิชย์กรรมที่เมืองม็อกโพ เขาได้เริ่มเข้าทำงานกับบริษัทเดินเรือด้วยวัยเพียง 20 ปี ต่อมาได้รับตำแหน่งเป็นประธานสมาคมหนังสือพิมพ์ด้วย กิมได้กระโจนเข้าสู่สนามเลือกตั้งเป็นครั้งแรกในปี ค.ศ. 1954 แต่ก็สอบตกถึงสามครั้งติดต่อกันแต่ไปทางการเมืองยังคงลุกโชนอยู่อย่างต่อเนื่อง จนกระทั่งได้รับความสำเร็จเป็น ส.ส. แห่งเมืองอินเจ จังหวัดกังวอนในปี 1961 อย่างไรก็ตาม ยังไม่ทันที่จะเข้าสาบานตนเข้านั่งในสภาก็เกิดการปฏิวัติเสียก่อน

บทบาททางการเมืองของกิม เริ่มต้นอย่างจริงจังเมื่อเขาได้รับเลือกตั้งเป็นผู้แทนจากเขตเมืองม็อกโพ ซึ่งเป็นการเลือกตั้งสมาชิกรัฐสภาครั้งที่หกด้วยคะแนนเสียงสนับสนุนท่วมท้น เขาได้กลายเป็นตัวแทนของผู้นำทางการเมืองรุ่นใหม่ ทั้งเป็นผลมาจากความเป็นคนเจ้าการมคมคายและการประกาศตัวตัวเองเป็นปฏิปักษ์ต่อเผด็จการทุกรูปแบบ ทำให้เขาตกเป็นเป้าแห่งการถูกกดดันแก่งจากอิทธิพลมืดและถูกกีดกันทางการเมืองในยุคของประธานาธิบดีปัก จุงฮีเสมอมา อย่างไรก็ตาม เขาสามารถกำชัยในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรครั้งที่เจ็ด ทำให้ชื่อเสียงเด่นดังยิ่งขึ้น จึงได้ตัดสินใจลงสมัครชิงตำแหน่งประธานาธิบดีในปี 1971 แต่ต้องพ่ายแพ้แบบเฉียดฉิวต่ออดีตนายพลปัก จุงฮี

จากนั้นชีวิตทางการเมืองของเขาก็ตกอยู่ในภาวะมืดมน เพราะถูกสั่งจำคุก กักบริเวณ และห้ามยุ่งเกี่ยวทางการเมือง อีกทั้งถูกบังคับให้ลี้ภัยไปอาศัยอยู่ในต่างประเทศ ตลอดช่วงทศวรรษที่ 70 จนกระทั่งถูกศาลสั่งให้ประหารชีวิตด้วยข้อหาเป็นผู้อยู่เบื้องหลังการจลาจลที่เมืองกวางจูในปี ค.ศ. 1980 แต่เคราะห์บุญที่ประธานาธิบดีสหรัฐฯ ได้ขออภัยไว้ เขาจึงรอดพ้นจากความตายในครั้งนั้น และเดินทางไปลี้ภัยทางการเมืองยังเมืองลุงแซมนานถึงสามปี

แม้ว่าจะต้องผ่านขวากหนามที่อันตรายและยากยิ่งเพียงใด บุรุษกระดุกเหล็กผู้นี้ยังคงสู้ไม่ถอย จนกระทั่งเขาได้รับความไว้วางใจเป็นผู้นำประเทศในการลงสมัครรับเลือกตั้งเป็นประธานาธิบดีครั้งที่สี่เมื่อวันที่ 18 ธันวาคม ค.ศ. 1997 ในนามพรรคเนชั่นแนล คองเกรสฟอว์ นิวโพลิติกส์ ด้วยคะแนนร้อยละ 40.3 มีชัยเหนือคู่แข่งจากพรรครัฐบาลเพียงเล็กน้อย แต่

ก็ถือได้ว่าเป็นครั้งแรกในประวัติศาสตร์ที่พรรคฝ่ายค้านกำชัยในการเลือกตั้งนับแต่ก่อตั้งประเทศเป็นต้นมา

กิมมีฐานเสียงสนับสนุนสำคัญจากจังหวัดในภาคตะวันตกของคาบสมุทร คือโซลลาเหนือและโซลลาใต้ เขายังได้รับคะแนนสนับสนุนไม่น้อยจากจังหวัดชุงชองเหนือและใต้ และแถบจังหวัดเคียงชังเหนือบริเวณเมืองเตจู อันเป็นผลมาจากการรวมกับพรรคยูไนเต็ด ลิเบอร์อลที่มีนายคิม จองพิว และนายปัก เตจู (อดีตนายกรัฐมนตรีเกาหลีพอสโค) เป็นผู้นำ

การเข้าบริหารประเทศของเขามีใช้เป็นหนทางที่โปรยด้วยดอกกุหลาบ แต่เป็นการเข้าไปแก้ปัญหาที่ยากยิ่ง เพราะเป็นที่รู้กันว่า เกาหลีใต้ประสบกับภาวะวิกฤตทางเศรษฐกิจ และต้องเข้าโครงการความช่วยเหลือจากกองทุนระหว่างประเทศด้วยเงินกู้ถึง 57 พันล้านเหรียญ ดังนั้น ทันททีที่ผลการเลือกตั้งปรากฏออกมากิมได้ประกาศก้องว่า ภารกิจสามประการที่ต้องกระทำเร่งด่วน ได้แก่

ประการที่หนึ่ง คืองานกอบกู้ฐานะทางเศรษฐกิจ โดยจะเร่งสร้างความเชื่อมั่นจากต่างชาติด้วยการยึดมั่นกระทำตามมาตรการที่กำหนดขึ้นโดยไอเอ็มเอฟอย่างเคร่งครัด รวมทั้งสัญญาว่าจะปฏิรูปทางเศรษฐกิจและเปิดตลาดให้กว้าง แม้จะเป็นการกลับคำพูดตามสัญญาในช่วงหาเสียงบ้าง เขาก็ยอม เช่น ต้องลดอัตราความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจให้ต่ำลง ยินยอมให้เกิดเงินเฟ้อ และมีการว่างงานในระดับสูง ในประการหลังนี้ ไม่สามารถกระทำได้ง่าย เพราะผู้ใช้แรงงานมีความเห็นไม่สอดคล้องกับนโยบายนี้เท่าใดนัก

ประการที่สอง กิมได้ประกาศขจัดปัญหาภูมิภาคนิยมลงเพื่อสร้างความเป็นหนึ่งเดียวในชาติ โดยจะลืมเรื่องราวความแค้นเคืองในอดีตที่เขาเคยถูกกระทำโดยกลุ่มผู้นำที่มาจากภาคตะวันออกกล้าได้และจะไม่แก้แค้น อนึ่ง เขาได้ให้ไฟเขียวอภัยโทษแก่อดีตนายกรัฐมนตรี ชุนคยองวาน และโรห์ แดง ซึ่งถูกจำคุกด้วยข้อหากระทำการรัฐประหารและการรับสินบน

ประการที่สาม เขาได้ประกาศนโยบายเสรีและเปิดศักราชความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับญี่ปุ่น สหรัฐฯ และมิตรประเทศในยุโรปและเอเชีย เพื่อเพิ่มพูนการค้าและการลงทุน นโยบายนี้ได้รับการตอบสนองเป็นอย่างดีจากต่างประเทศ อนึ่งแม้ว่าจะไม่มีปฏิริยาใด ๆ จากเกาหลีเหนือภายหลังที่เขาได้รับเลือกตั้ง แต่กิมก็ประกาศว่าเขาจะส่งคณะผู้แทนพิเศษไปเจรจาให้มีการจัดการประชุมสุดยอดระหว่างเกาหลีทั้งสอง อีกทั้งจะสนับสนุนการ

ประชุมสี่ฝ่าย เร่งเร้าให้มีการช่วยเหลือเกาหลีเหนือในด้านค่าใช้จ่ายในการก่อสร้างเตาปฏิกรณ์นิวเคลียร์ ให้มีการเพิ่มพูนความร่วมมือและการไปมาหาสู่กันมากขึ้น อีกทั้งปฏิเสธการใช้นโยบายคว่ำบาตรเกาหลีเหนือเข้าเป็นประเทศเดียวกันดังเช่นกรณีของเยอรมนี

บุรุษเหล็กทางการเมืองคิม เจุง มีความมุ่งมั่นและปรารถนาอย่างแรงกล้าที่จะสร้างสรรค์ให้เกาหลีพัฒนาก้าวหน้าเป็นหนึ่งในเจ็ดของประเทศก้าวหน้าของโลกในอนาคตอันใกล้ แต่ภาระหน้าที่ที่กำลังเผชิญอยู่เป็นสิ่งที่ท้าทาย ไม่ว่าจะเป็นปัญหาเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง ที่จะเพิ่มความเร่าร้อนทุกขณะเพราะเป็นรัฐบาลที่มีเสียงข้างน้อย⁶

การขอรับการช่วยเหลือจากไอเอ็มเอฟ : บทเรียนราคาแพง

คงไม่มีประเทศใดในโลกยุคปัจจุบันที่ต้องการให้องค์กรการเงินระหว่างประเทศเข้ามาช่วยเหลือในการกอบกู้ภาวะเศรษฐกิจของประเทศตน ทั้งนี้เพราะจำเป็นต้องยอมรับเงื่อนไขมากมายที่จะปฏิบัติตามหากได้รับเงินกู้ ในกรณีของประเทศเกาหลีใต้นั้น เมื่อสถานการณ์ทางการเงินมีปัญหารุนแรงขึ้นเรื่อย ๆ ในช่วงปลายเดือนสิงหาคม ค.ศ. 1997 กระทรวงการคลังและเศรษฐกิจยังคงบิดเบือนและปิดบังข้อมูลต่อสาธารณชน เมื่อหนังสือพิมพ์ต่างประเทศรายงานฐานะเงินทุนสำรองว่าลดลงมาก กระทรวงการคลังและเศรษฐกิจกลับขู่ว่าจะฟ้องหาว่ารายงานเท็จ อีกทั้งยังได้กล่าวหาประชาชนชาวเกาหลีว่า ภาวะเศรษฐกิจที่แย่งลงเป็นผลมาจากการออกไปท่องเที่ยวต่างประเทศและซื้อสินค้าต่างประเทศมากเกินไป โดยไม่ได้เกิดจากปัญหาการควบคุมกำกับดูแลของทางราชการที่ไม่มีประสิทธิภาพแต่อย่างใด ในขณะเดียวกัน นักเศรษฐศาสตร์ได้คาดกันว่าประเทศมีหนี้ระยะสั้นที่จะต้องจ่ายคืนภายในสิ้นปี ค.ศ. 1997 จำนวน 30,000 ล้านดอลลาร์และนักลงทุนต่างประเทศต่างโอนเงินออกจากเกาหลีได้ ทำให้สถาบันการเงินในประเทศขาดสภาพคล่องชนิดไม่เคยปรากฏมาก่อน จึงส่งผลให้ค่าเงินวอนลดลงจาก 885.5 เป็น 1,139 วอนต่อเหรียญสหรัฐเมื่อวันที่ 20 พฤศจิกายน ค.ศ. 1997

รัฐบาลจึงต้องเร่งแก้ไขปัญหาโดยได้ขอร้องให้สหรัฐอเมริกาช่วยเหลือในลักษณะทวิภาคี เพื่อจะได้ไม่ต้องไปขอรับความช่วยเหลือจากไอเอ็มเอฟ เนื่องจากไม่ต้องการปฏิบัติตามเงื่อนไขที่เข้มงวด แต่การเจรจาไม่เป็นผลเพราะสหรัฐฯ ได้ตอบปฏิเสธ โดยบอกว่า

ไอเอ็มเอฟเป็นองค์กรหลักในการให้ความช่วยเหลือระหว่างประเทศ' ดังนั้น รัฐบาลจึงต้องลงมติประกาศขอรับความช่วยเหลือจากไอเอ็มเอฟ ด้วยการกู้เงินฉุกเฉินเพื่อใช้เป็นเงินทุนสำรอง 20,000 ล้านดอลลาร์ในวันที่ 21 พฤศจิกายน และสรุปยอดเงินกู้จากไอเอ็มเอฟทั้งสิ้นจำนวน 57,000 ล้านดอลลาร์เมื่อวันที่ 3 ธันวาคม ค.ศ. 1997 โดยนาย Michel Camdessus กรรมการผู้จัดการของไอเอ็มเอฟประกาศในวันที่ 4 ธันวาคมว่า ทางกองทุนจะยุติการช่วยเหลือทันทีหากรัฐบาลเกาหลีใต้บิดพลิ้วไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนดให้

เงื่อนไขของไอเอ็มเอฟมีรายละเอียดในด้านการกำหนดนโยบายเศรษฐกิจระดับมหภาคและการปฏิรูปการคลัง ในที่นี้จะขอสรุปเงื่อนไขสำคัญ ๆ ออกมาเป็นข้อ ๆ เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจเนื้อความหลัก และได้นำเงื่อนไขที่เขียนขึ้นเป็นภาษาอังกฤษมาเสนอไว้ในกรณีที่ผู้สนใจต้องการศึกษารายละเอียดของเงื่อนไขดังกล่าวด้วย

ประเด็นสำคัญของเงื่อนไขภายใต้การให้เงินกู้ของไอเอ็มเอฟแก่ประเทศสาธารณรัฐเกาหลีดังต่อไปนี้

- (1) ให้ปล่อยอัตราแลกเปลี่ยนลอยตัว
- (2) จะต้องกำหนดนโยบายการเงินที่เข้มงวดโดยให้กำหนดอัตราดอกเบี้ยเพิ่มจากร้อยละ 12.5 เป็นร้อยละ 21
- (3) ให้ปิดกิจการของธนาคารพาณิชย์ 14 แห่ง และอีก 2 แห่งให้อยู่ในการดูแลควบคุมอย่างใกล้ชิด ส่วนสถาบันการเงินอื่น ๆ ให้ดำเนินการเพิ่มทุน
- (4) เร่งรัดในการใช้งบประมาณอย่างประหยัด เพิ่มภาษีสรรพสามิตและภาษีการขนส่ง เพิ่มภาษีมูลค่าเพิ่มและภาษีรายได้ ให้ยกเลิกการสนับสนุนบริษัทและตัดทอนงบลงทุน
- (5) ให้รัฐสภาพ่านกฎหมายการปรับปรุงธนาคาร โดยให้ธนาคารมีอิสรภาพอย่างเต็มที่และกฎหมายว่าด้วยการควบคุมดูแลสถาบันการเงิน
- (6) ในส่วนของภาคธุรกิจเอกชน ให้มีการปรับปรุงบัญชีอย่างโปร่งใสเพื่อให้องค์การตรวจสอบภายนอกทำการควบคุม และจะต้องเปิดเผยงบดุลของแต่ละบริษัทของเซโบล
- (7) ต้องปรับปรุงตลาดแรงงานให้มีความยืดหยุ่น รวมทั้งให้สามารถปลดคนงานได้ ดังนั้น จึงจำเป็นต้องปรับปรุงกฎหมายแรงงาน
- (8) จะต้องเปิดตลาดการเงินเสรี ยกเลิกข้อกำหนดทางการค้า

ปฏิกริยาต่อวิกฤติการณ์ทางเศรษฐกิจภายหลังการขอความช่วยเหลือจากไอเอ็มเอฟ

คนเกาหลีทุกเพศทุกวัย ทุกอาชีพและชนชั้นต่างตื่นตระหนกภายหลังที่รัฐบาลได้ประกาศว่า ประเทศได้ประสบวิกฤติการณ์ทางการเงินครั้งร้ายแรงที่สุดในประวัติศาสตร์ และต้องขอความช่วยเหลือจากไอเอ็มเอฟด้วยการขอกู้เงินจำนวนมหาศาล ข่าวคราวนี้เป็นเสมือนสายฟ้าฟาดเบี่ยงลงมาผ่ากลางหัวใจของชาวเมืองโตมทุกคนที่ต่างภาคภูมิใจกันว่าประเทศของพวกเขาได้บรรลุถึงขั้นเป็นประเทศอุตสาหกรรมพัฒนาแล้ว (advanced industrialized country) ทั้งนี้เพราะองค์การ OECD ได้รับเข้าเป็นสมาชิก ซึ่งถือได้ว่าเป็นที่ยอมรับกันทั่วโลก อีกทั้งประเทศมีขนาดเศรษฐกิจใหญ่เป็นอันดับ 11 ของโลก (นับจนถึงปี ค.ศ. 1996 เนื่องจากปี ค.ศ. 1995 ขนาดเศรษฐกิจเกาหลีถูกจัดให้อยู่ในอันดับที่ 12) ประเทศได้เปลี่ยนผ่านจากการมีรัฐบาลเผด็จการทหารมาเป็นประชาธิปไตยสมบูรณ์ ประเทศสามารถจัดการแข่งขันกีฬาโอลิมปิกฤดูร้อนได้เป็นผลสำเร็จอย่างงดงามในปี ค.ศ. 1988 และมีการคาดการณ์ว่า ในคริสต์ศตวรรษที่ 21 เกาหลีใต้จะกลายเป็นชาติชั้นนำในหมู่ประชาคมโลก โดยเฉพาะอย่างยิ่งไม่น้อยหน้าญี่ปุ่นที่เป็นศัตรูคู่แค้นอีกต่อไป

ความภาคภูมิใจเหล่านี้ได้สะดุดหยุดลงโดยทันที ความอับอายและความเสียใจเข้ามาแทนที่และความโกรธแค้นได้บังเกิดขึ้นในหัวใจของคนทั่วไปที่มองเห็นสังคมของตนถูกทำลายจากคนกลุ่มเล็ก ๆ ทั้งที่เป็นนักการเมือง ข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ นักการเงินการธนาคาร และแซบโบล์ ซึ่งได้นำพาประเทศชาติไปสู่กาลวิบัติ ความสับสนวุ่นวายก็บังเกิดขึ้นทั่วทุกหัวระแหง และมีการกล่าวหาถกกันและกันว่าเป็นตัวการสร้างปัญหาอย่างกว้างขวาง

คนส่วนใหญ่พุ่งโทษะและความเคียดแค้นไปยังรัฐบาลของนายคิม ยังแจม โดยกล่าวหาว่าไม่มีประสิทธิภาพในการบริหารประเทศในช่วงเวลา 5 ปีที่ผ่านมา ปล່อยให้มีการคอร์รัปชันอย่างกว้างขวาง ไม่สามารถกำกับการบริหารการเงินและงบประมาณของประเทศให้อยู่ในกรอบมาตรฐานสากล และสร้างภาพลวงตาในด้านเศรษฐกิจสังคมให้ผู้คนหลงเชื่อจนประธานาธิบดีต้องออกมากล่าวขอโทษประชาชนผ่านทางโทรทัศน์ด้วยน้ำตานองหน้า และยอมรับความผิดพลาดทุกข้อกล่าวหาเมื่อวันที่ 22 พฤศจิกายน ค.ศ. 1997⁹

อนึ่ง ปฏิกริยาของคนหลายกลุ่มได้แสดงออกมาหลายทิศทาง ดังจะขอยกตัวอย่างข้อวิพากษ์ 2 ตัวอย่าง ดังนี้

(1) ศาสตราจารย์ของ โฮเกียน แห่งภาควิชาสังคมวิทยา มหาวิทยาลัยโซลแห่งชาติ ได้วิจารณ์ว่า สาเหตุที่ทำให้เศรษฐกิจของเกาหลีเข้าสู่ขั้นวิกฤตเป็นเพราะการบริหารงานที่ไร้ประสิทธิภาพของคณะรัฐบาลภายใต้การนำของประธานาธิบดีคิม ยังแจม ในขณะที่เดียวกัน เขาได้เห็นว่า เกาหลีใต้จะได้รับผลกระทบอย่างรุนแรงเมื่อต้องทำตามเงื่อนไขที่เข้มงวดของไอเอ็มเอฟ ทั้งนี้เพราะองค์กรนี้มีสหรัฐอเมริกาเป็นผู้ถือหุ้นใหญ่และจะเข้ามาบีบบทบาทสำคัญในเกาหลี โดยรัฐบาลและเซบ็อลของเกาหลีใต้จะต้องถอดเขียวเล็บและสิทธิอันชอบธรรมทางเศรษฐกิจและการเมืองเพื่อยอมศิโรราบแก่องค์กรการเงินระหว่างประเทศนี้ หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งคือ เกาหลีใต้ต้องยอมอ่อนข้อต่อลัทธิทุนนิยมวอลล์สตรีทของสหรัฐฯ (US Wall-Street Capitalism) และเกาหลีจะกลายเป็นตลาดใหญ่รับสินค้าทุกชนิดที่ส่งมาจากสหรัฐฯ

นักวิชาการผู้นี้กล่าวต่อไปว่า ลัทธิทุนนิยมวอลล์สตรีทเป็นทฤษฎีการบริหารธุรกิจที่พัฒนามาจากกลุ่มที่มีพลังหลักคือ มหาวิทยาลัย อุตสาหกรรมซอฟต์แวร์และซิลิคอน แวลลีย์ และเงินทุนจากเกาะแมนฮัตตัน ลัทธิทุนนิยมชนิดใหม่นี้จะแตกต่างจากทฤษฎีลัทธิทุนนิยมที่เคยเรียนรู้กันมา เพราะมีจุดเน้นอยู่ตรงที่การบริหารด้านการเงินและเงินทุนมากกว่าจะเน้นทางด้านอุตสาหกรรมที่นายทุนเป็นเจ้าของปัจจัยการผลิต แต่นายทุนของลัทธิใหม่นี้จะได้รับการสนับสนุนจากผู้เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีที่ทันสมัยและนักการเงินมือฉมังทำการเคลื่อนย้ายเงินดอลลาร์จำนวนมหาศาลในแต่ละวันไปทำธุรกรรมในตลาดการเงินทุกแห่งในโลกเพื่อสร้างผลกำไร จากการที่นายทุนกลุ่มดังกล่าวได้ครอบครองการสื่อสารที่ทันสมัยนี้เองทำให้พวกเขาสามารถเข้าไปทำการแทรกแซงตลาดการแลกเปลี่ยนเงินตราในประเทศที่กำลังพัฒนาได้ง่ายและยังผลให้ประเทศเหล่านั้นประสบกับการล้มละลาย

ในหนังสือชื่อ A Brief Trial for Another Miracle¹⁰ ซึ่งศาสตราจารย์ของได้อธิบายว่า การให้ความช่วยเหลือกอบกู้เศรษฐกิจของไอเอ็มเอฟสะท้อนให้เห็นถึงผลประโยชน์ของสหรัฐฯ และนายทุนวอลล์สตรีทในการเปลี่ยนตลาดเกาหลีให้เป็นตลาดตามสไตล์ของสหรัฐฯ เมื่อสหรัฐฯ สามารถใช้กฎเกณฑ์ทางการเงินของตนซึ่งพยายามขยายเข้าไปในประเทศเกาหลี ทำให้เงินทุน ทรัพยากร และการบริการของสหรัฐฯ เคลื่อนไหวเข้า-ออกได้อย่างเสรี ในขณะเดียวกัน สหรัฐฯ ก็ได้ใช้ไอเอ็มเอฟลงโทษเกาหลีในแง่การปกป้องตลาดภายในเพราะสหรัฐฯ ถือว่าเป็นการทำหน้าที่ที่ไม่เป็นธรรม

ปรากฏการณ์ดังกล่าวส่งผลให้เกาหลีตกอยู่ในฐานะเสียเปรียบสองประการ คือ สูญเสียสิทธิอันชอบธรรมทางเศรษฐกิจของประเทศ และต้องขายธุรกิจอุตสาหกรรมให้แก่ต่างชาติในราคาต่ำ

ภายใต้เงื่อนไขของไอเอ็มเอฟ รัฐบาลเกาหลีไม่ได้รับอนุญาตให้กำหนดแผนพัฒนาเศรษฐกิจมหภาคของตนเองโดยปราศจากความเห็นชอบของไอเอ็มเอฟ ทำให้เกาหลีสูญเสียอิสรภาพทางเศรษฐกิจไปอย่างสิ้นเชิง อนึ่ง เมื่อเกาหลีเปิดตลาดเงินทุนขึ้น จะทำให้เงินทุนไหลเข้าเพื่อซื้อธุรกิจอุตสาหกรรมภายในประเทศในราคาต่ำเพราะตลาดหุ้นภายในผันผวน และส่งผลให้มูลค่าหุ้นตกต่ำอย่างไม่เคยปรากฏมาก่อน

ประการสุดท้ายวิกฤตการณ์ของเกาหลีที่ผ่านมาเป็นผลมาจาก “การล้มละลายสองชั้น” (dual bankruptcy) นั่นคือ การล้มละลายของยุทธศาสตร์การพัฒนาว่าด้วยความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและการล้มละลายทางโครงสร้างสังคมที่ไม่เท่าเทียมกัน ทั้งนี้ ยุทธศาสตร์ที่รัฐเป็นผู้นำ-แซโบล์เป็นผู้ตามในการพัฒนานั้นเป็นการปิดกั้นหลักการทางการตลาด จึงส่งผลให้เกิดการสร้างภาพลวงตาในการจัดสรรทรัพยากรที่ถูกต้อง ดังนั้น ตลาดที่เกิดจากการเมืองนี้นำไปสู่ความเกี่ยวพันกันอย่างใกล้ชิดระหว่างนักการเมืองกับนักธุรกิจ และก่อให้เกิดการคอร์รัปชันขึ้นทุกส่วนของสังคม อนึ่ง การคอร์รัปชันในหมู่ผู้นำก่อให้เกิดความระส่ำระสายและการทำลายมาตรฐานทางด้านจิตใจในหมู่ประชาชน อีกทั้งความยุติธรรมได้ขาดหายไปจากสังคมเกาหลี

(2) แซโบล์คือต้นเหตุของปัญหา นายคิม ชุงซู ผู้สื่อข่าวเศรษฐกิจของหนังสือพิมพ์จุง อัง อิลโบ ได้วิพากษ์วิจารณ์แซโบล์อย่างรุนแรง ดังนี้¹¹

ก. คนเกาหลีส่วนใหญ่ต่างมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อกลุ่มธุรกิจขนาดใหญ่และกล่าวหาว่าแซโบล์เป็นต้นเหตุสำคัญที่ทำให้ประเทศเกิดวิกฤตทางการเงิน ข้อวิพากษ์ที่สำคัญ ได้แก่ การที่แซโบล์ไม่ได้ใช้ความนึกคิดอย่างรอบคอบในการลงทุนและไม่สนใจต่อการบริหารที่เน้นประสิทธิภาพ อีกทั้งได้ดำเนินธุรกิจผิดพลาดมากมายจนต้องกู้ยืมเงินจำนวนมหาศาลจากสถาบันการเงินทั้งในและต่างประเทศ

การกู้เงินจำนวนมากเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้ชาติต้องพบกับความวิบัติทางเศรษฐกิจ เพราะเป็นการเพิ่มปัญหาทางการเงิน จนไม่สามารถชำระคืนได้ จึงต้องกู้ใหม่เพื่อชดเชยหนี้เก่าและกลายเป็นวงเวียนที่ยากจะแก้ไขได้

ในช่วงที่เศรษฐกิจอยู่ในภาวะเจริญก้าวหน้า แซโบลได้กู้เงินจากสถาบันการเงินเพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ โดยเชื่อว่าจะสามารถคืนเงินกู้พร้อมทั้งดอกเบี้ยได้ ต่อมาเมื่อเศรษฐกิจตกอยู่ในภาวะถดถอยในปี ค.ศ. 1996 แซโบลไม่สามารถคืนเงินกู้ จึงประสบกับการล้มละลาย ทำให้สถาบันการเงินต่างประเทศไม่สามารถเรียกเก็บเงินกู้ได้และธนาคารในประเทศต่างมีหนี้เสียเพิ่มมากขึ้น ในที่สุดต่างชาติก็ขาดความเชื่อมั่นอันนำไปสู่วิกฤตทางการเงิน

แซโบลได้ขยายกิจการในธุรกิจต่าง ๆ มากมายหลายสาขา โดยไม่คำนึงว่ากิจการนั้นจะนำผลกำไรมาให้หรือไม่ มีการเปรียบเทียบการขยายตัวนี้เป็นเสมือนปลาหมึกที่พยายามทำกิจการในทุกสาขา (octopus-like expansion)

แซโบลทำการขยายธุรกิจโดยใช้เงินกู้เป็นหลัก อีกทั้งบริหารงานที่ใช้ต้นทุนสูงแต่ประสิทธิภาพต่ำ (high costs but low efficiency) หนึ่ง โครงสร้างของแซโบลผูกพันกับบริษัทลูกอย่างแน่นแฟ้น หากบริษัทลูกใดเกิดปัญหา ก็จะทำให้อีกบริษัทหนึ่งเข้าไปซื้อผลผลิตและให้การสนับสนุนทางการเงิน หรือถ่ายเทบุคลากรออกไป จนมีผู้กล่าวว่า แซโบลมีขนาดใหญ่เกินกว่าที่จะล้มได้ แต่ในที่สุด แซโบลบางแห่งก็ไปไม่รอด ประการสุดท้าย แซโบลบริหารงานแบบครอบครัว และมีการถ่ายทอดกิจการไปยังลูกชายคนโต (ตามธรรมเนียมของเกาหลี) ของเจ้าของ ทำให้เกิดความไม่คล่องตัวและเป็นการบริหารงานที่ไม่มีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ เพราะอาจมีการแต่งตั้งผู้ด้อยประสิทธิภาพเข้าไปทำงานในตำแหน่งสำคัญที่สุดของบริษัท

ข. ในอดีต รัฐบาลต่างไม่ค่อยให้ความสนใจถึงความผูกพันระหว่างนักการเมืองกับกลุ่มธุรกิจขนาดใหญ่ หรือแสดงปฏิกิริยาที่ไม่เห็นด้วยต่อการสนับสนุนแซโบลมากเกินไป ขอบเขต ต่อมาเมื่อประธานาธิบดีคิม ยังแชมแสดงความประสงค์ที่ชัดเจนว่าจะไม่อ้อมงูแซโบล และจะแยกแยะระหว่างการเมืองกับภาคธุรกิจ จึงทำให้แซโบลต้องช่วยเหลือตัวเองในการหาเงินกู้ ทำให้แซโบลไม่สามารถปรับตัวและประสบกับปัญหาการล้มละลาย

มาตรการและแผนปฏิบัติงานในการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจ

นโยบายจะเป็นกรอบที่จะกำหนดเป็นมาตรการต่าง ๆ ต่อไป ซึ่งมาตรการนี้เองจะใช้เป็นแผนเพื่อปฏิบัติให้บรรลุเป้าหมายที่นโยบายนั้นได้ตั้งไว้ โดยภายหลังรู้ว่าผู้นำพรรค National Congress for New Politics ได้รับชัยชนะในการเลือกตั้ง นายคิม เจุงได้แถลงต่อสาธารณชนในวันที่ 19 ธันวาคม เพื่อแสดงความขอบคุณประชาชนที่ให้ความไว้วางใจเลือกเขาเป็นประธานาธิบดี ถ้อยแถลงมีข้อความตอนหนึ่งที่กล่าวถึงภาวะวิกฤตทางเศรษฐกิจว่า “...ประชาชนที่เคารพรักทั้งหลาย ผมประสงค์ที่จะได้รับความช่วยเหลือจากทุกคนในการร่วมกันแก้ไขสถานการณ์ทางเศรษฐกิจที่อยู่ในขั้นวิกฤตในขณะนี้ หากปราศจากความช่วยเหลือของพวกท่านแล้ว ความสำเร็จในการแก้ไขปัญหาอันหนักอึ้งนี้คงจะไม่ประสบผลสำเร็จ...” ต่อมาในวันที่ 18 มกราคม ค.ศ. 1998 นายคิมได้กล่าวย้ำกับผู้สื่อข่าวถึงนโยบายการให้ออกจากงานว่า “...ขอให้เหล่าผู้สื่อข่าวช่วยกันแบ่งปันความยากลำบากด้วยการยอมรับการให้ออกจากงานเพื่อเอาชนะปัญหาเศรษฐกิจ...”

มาตรการที่เป็นรูปธรรมมีดังต่อไปนี้

(1) การลดเงินเดือน ก่อนที่นายคิม เจุงจะเข้ารับตำแหน่งอย่างเป็นทางการในวันที่ 25 กุมภาพันธ์ ค.ศ. 1998 เขาได้เสนอให้ใช้มาตรการลดค่าใช้จ่ายของรัฐบาลลง คือ (1) ลดเงินเดือนของข้าราชการ 10 เปอร์เซ็นต์ และ (2) ลดจำนวนข้าราชการลง 10 เปอร์เซ็นต์

(2) คุณซื้อทางเศรษฐกิจของประธานาธิบดี ที่ปรึกษาทางเศรษฐกิจคนสำคัญของประธานาธิบดีคิม เจุง ที่มีบทบาทสำคัญต่อการสร้างและดำเนินนโยบายทางเศรษฐกิจของประเทศเกาหลีใต้ที่ตกอยู่ในภาวะวิกฤตนับตั้งแต่ประเทศนี้ขอความช่วยเหลือจากไอเอ็มเอฟ เป็นต้นมา คือ นายยู จองเกียน (You Jong-Keun) ในช่วงเดือนมกราคม-มิถุนายน ค.ศ. 1998 นายยูได้เดินทางไปยังประเทศต่าง ๆ 9 ครั้ง ใน 7 ประเทศเพื่อทำหน้าที่ในการเจรจาเกี่ยวกับการขอกู้เงินเพื่อฟื้นฟูเศรษฐกิจของประเทศ ทำการเจรจาผ่อนปรนและการพักชำระหนี้ และทำสัญญาเกี่ยวกับหนี้ระยะสั้น ฯลฯ

นายยู จองเกียน อายุ 54 ปี จบการศึกษาระดับปริญญาตรีจากมหาวิทยาลัยเกาหลีในปี ค.ศ. 1966 และได้รับปริญญาเอกสาขาเดียวกันจากมหาวิทยาลัยนิวยอร์ก (บิงแฮมตัน)

ในปี ค.ศ. 1973 จากนั้นได้เป็นอาจารย์สอนวิชาเศรษฐศาสตร์ที่มหาวิทยาลัยรัฐเจอร์
สหรัฐอเมริกา เป็นเวลานานหลายปี

ภายหลังที่เดินทางกลับภูมิลำเนาที่จังหวัดโชคลาเหนือ เขาได้ทำงานในตำแหน่ง
ผู้บริหารระดับสูงเป็นเวลา 3 ปี ก่อนที่จะก้าวขึ้นสู่ตำแหน่งผู้ว่าราชการของจังหวัดนั้น
ปัจจุบัน เขาได้รับเลือกเป็นผู้ว่าราชการจังหวัดโชคลาเหนือเป็นสมัยที่สอง และเป็นที่ปรึกษา
ทางเศรษฐกิจของประธานาธิบดี

ตลอดช่วงเวลาที่ผ่านมามีในตำแหน่งผู้นำของจังหวัดบ้านเกิด เขาได้สร้างแผนพัฒนา
เศรษฐกิจเพื่อสร้างความเจริญก้าวหน้าต่อจังหวัด อีกทั้งได้เชิญชวนให้นักธุรกิจทั้งในและ
ต่างประเทศเข้าไปลงทุนในจังหวัดโชคลาเหนือ ในขณะเดียวกัน เขาได้เข้าไปมีส่วนร่วม
ทางการเมืองกับพรรคอย่างต่อเนื่องนับตั้งแต่ปี ค.ศ. 1994 เป็นต้นมา

จากความสามารถและบทบาทของเขาทั้งทางการเมืองและการวางนโยบายทาง
เศรษฐกิจ ทำให้เขาได้รับเลือกจากวารสาร Business Week (ฉบับวันที่ 29 มิถุนายน ค.ศ.
1998) ให้เป็นหนึ่งในห้าสิบของบุคคลชั้นนำของเอเชีย พร้อมกับนายคิม เดจุง ประธานาธิบดี
แห่งสาธารณรัฐเกาหลี

(3) การปฏิรูปกลุ่มธุรกิจขนาดใหญ่ ในวันที่ 13 มกราคม ค.ศ. 1998 นายคิม เดจุง
ได้เชิญเจ้าของของแซโบล์ขนาดใหญ่ที่สุดของประเทศมาร่วมประชุมร่วมกับทีมที่ปรึกษา
ทางเศรษฐกิจ เพื่อหาทางแก้ปัญหาวิกฤตการณ์ของชาติ ทั้งนี้เพราะแซโบล์ได้รับการประณามว่า
เป็นตัวการสำคัญที่ทำให้ภาวะเศรษฐกิจของประเทศเกิดปัญหา ที่ประชุมได้บรรลุข้อตกลง 5
ข้อ ดังนี้

- จัดการค้ำประกันระหว่างบริษัทในเครือของแต่ละแซโบล์
- ลดสัดส่วนของหนี้สินต่อเงินทุน (debt-equity ratio) ลงให้อยู่ในระดับสากล
- ปรับปรุงโครงสร้างแซโบล์ใหม่ด้วยความสมัครใจ เช่น ให้เจ้าของใช้เงิน
ส่วนตัวในการใช้หนี้แทนการกู้เงินเพิ่ม
- ให้ทำงานบุคคลตามมาตรฐานสากล

– ให้แยกความเป็นเจ้าของออกจากการเป็นกรรมการของบริษัท หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งคือ ให้ลูกหลานของเจ้าของลาออกจากการดำรงตำแหน่งสำคัญ ๆ ของบริษัท และให้ใช้ผู้บริหารมืออาชีพเข้าทำหน้าที่แทน

– ให้แต่ละแซ็บโบล์เน้นการดำเนินธุรกิจไม่เกิน 3-4 สาขา โดยไม่ควรขยายกิจการให้ครอบคลุมไปทุกสาขา และให้ยุบหรือรวมกิจการที่ไม่ก่อให้เกิดผลกำไรลง

เจ้าของแซ็บโบล์ต่างรับที่จะนำข้อตกลงนี้ไปปฏิบัติในกิจการของตนเอง

(4) กฎหมายเกี่ยวกับการเลิกจ้างแรงงาน รัฐสภาได้ผ่านกฎหมายการเลิกจ้างแรงงานเมื่อวันที่ 14 กุมภาพันธ์ ค.ศ. 1998 กฎหมายฉบับนี้ยินยอมให้บริษัทสามารถเลิกจ้างคนงานได้โดยไม่จำเป็นต้องแจ้งให้แก่สหภาพแรงงานเมื่อบริษัทเผชิญกับปัญหาสภาวะวิกฤตและจำเป็นต้องยุบรวมกิจการหรือเข้าควบกิจการหรือยุบกิจการลง

กฎหมายฉบับนี้เป็นเงื่อนไขหนึ่งของไอเอ็มเอฟที่รัฐบาลเกาหลีจำเป็นต้องปฏิบัติตาม ดังนั้น ในช่วงที่มีการผ่านกฎหมายฉบับนี้ สมาชิกของพรรคนายคิม ยังแจมและของพรรคนายคิม เฉจุงต่างสนับสนุนอย่างท่วมท้น แม้ว่าในช่วงการหาเสียงนั้น นายคิม เฉจุงได้คัดค้านการเสนอร่างกฎหมายเกี่ยวกับการเลิกจ้างแรงงาน โดยยื่นเคียงบ่าเคียงไหล่กับผู้ใช้แรงงานมาตลอด

อนึ่ง ในการประชุมสภาในวันเดียวกันนี้ รัฐสภาได้ผ่านร่างกฎหมายทางเศรษฐกิจ 18 ฉบับ ในจำนวนนี้รวมถึงกฎหมายที่ยินยอมให้ชาวต่างชาติมาร่วมหรือซื้อกิจการของบริษัทในประเทศเกาหลีได้อย่างเสรี

นอกจากนี้ รัฐสภาได้ใช้เวลาถกเถียงกันนานกว่า 11 ชั่วโมง และในที่สุดก็ได้ผ่านกฎหมายว่าด้วยการปรับปรุงโครงสร้างการบริหารที่ยินยอมให้ประธานาธิบดีมีอำนาจเข้าไปควบคุมหน่วยงานการวางแผนและการคลังของประเทศ ซึ่งในอดีตนั้น กระทรวงการคลังและเศรษฐกิจจะเป็นอิสระจากการควบคุมของผู้นำของรัฐ แม้ว่าจะมีรัฐมนตรีประจำกระทรวงที่ดำรงตำแหน่งเป็นรองนายกรัฐมนตรีด้วย แต่การดำเนินงานของกระทรวงจะยึดผลประโยชน์ของชาติเป็นหลัก โดยที่ฝ่ายบริหารจะปล่อยให้มีการตัดสินใจอย่างเป็นทางการและข้อเท็จจริง

การโต้เถียงในรัฐสภาเป็นระยะเวลายาวนานนั้น เป็นเพราะพรรค Grand National Party ซึ่งเป็นพรรคใหญ่ที่สุดในขณะนั้น ไม่เห็นด้วยที่จะมอบอำนาจด้านนี้ให้แก่ประธานาธิบดี อย่างไรก็ตาม ในที่สุดกฎหมายฉบับนี้ก็ผ่านไปได้ ทั้งนี้เพราะมีการยื่นเงื่อนไขให้มีการแยกหน่วยงานนี้ออกเป็น 2 ส่วน คือ (1) คณะกรรมการวางแผนและงบประมาณ (Planning and Budgeting Committee) และ (2) หน่วยงานงบประมาณ (Budget Office) โดยมีการยินยอมให้ประธานาธิบดีมีอำนาจควบคุมโดยตรงต่อคณะกรรมการวางแผนและงบประมาณ ซึ่งมีเจ้าหน้าที่ระดับรัฐมนตรีเป็นผู้ดูแล ส่วนที่หลักของหน่วยงานนี้ก็คือ ดูแลงบประมาณให้เป็นไปตามนโยบายการปฏิรูปทางการเงินและการบริหาร

ส่วนหน่วยงานงบประมาณให้เป็นองค์กรใหม่ อยู่ภายใต้กระทรวงการคลังและวางแผน ซึ่งมีเจ้าหน้าที่ระดับรัฐมนตรีช่วยว่าการทำหน้าที่ในการจัดงบประมาณ ดำเนินการ และการตรวจสอบ

ส่วนกฎหมายอีกฉบับหนึ่ง ได้กำหนดให้มีจำนวนรัฐมนตรี 17 คน จากเดิมที่มีจำนวน 22 คน โดยยุบตำแหน่งรองนายกรัฐมนตรีที่ทำหน้าที่ดูแลทางเศรษฐกิจและรัฐมนตรีเกี่ยวกับการรวมชาติไป ส่วนกระทรวงการต่างประเทศผนวกกับกระทรวงการค้า อุตสาหกรรม และพลังงานเข้าด้วยกัน เป็นกระทรวงการต่างประเทศและการค้า (Ministry of Foreign Affairs and Trade)

(5) ความปั่นป่วนวุ่นวายทางด้านแรงงาน ภายหลังจากที่กฎหมายว่าด้วยการเลิกจ้างผ่านรัฐสภาเมื่อวันที่ 14 กุมภาพันธ์ ค.ศ. 1998 อีกทั้งได้มีข้อตกลงกับผู้นำสหภาพแรงงานถึงความจำเป็นที่จะต้องผ่านร่างกฎหมายฉบับนี้ออกมาแล้วก็ตาม สหภาพแรงงานในกลุ่มอุตสาหกรรมหนักและสหภาพแรงงานอุตสาหกรรมเหล็กที่อ้างว่ามีสมาชิกกว่า 55,000 คนได้ร่วมกันผลงานประท้วงแผนการปลดคนงานออก แม้ว่ารัฐบาลจะออกคำเตือนว่าเป็นการกระทำที่ผิดกฎหมาย ก็ตาม แต่กลุ่มผู้ประท้วงได้กล่าวหาว่ารัฐบาลไม่ได้รักษาคำมั่นสัญญาที่จะจับกุมเจ้าของกิจการที่กระทำผิดกฎหมายแรงงาน อนึ่ง พวกเขาเรียกร้องให้บริษัทฮุนไดมอเตอร์ยกเลิกแผนการปลดคนงานออก 4,830 คน และให้รัฐบาลบังคับบริษัทเทอร์มอลเจอร์จ่ายค่าแรงงานที่ค้างค้างให้แก่ลูกจ้างด้วย นอกจากนี้ ยังขอให้รัฐบาลยุติการบีบบังคับการปฏิรูปทางเศรษฐกิจและหาทางมิให้เกิดการเลิกจ้างขึ้น

การผลงานของพนักงานและคนงานในอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับการผลิตรถยนต์ มีขึ้นในหลายบริษัท ไม่ว่าจะเป็นบริษัทฮุนได และบริษัทเดวอูอุตสาหกรรมหนักตามโรงงาน ต่าง ๆ ในเมืองอูลซาน เมืองอินซอน และกรุงโซล รวมทั้งเมืองอื่น ๆ อีก 11 เมือง กลุ่มสหภาพแรงงานดังกล่าวได้เรียกร้องให้มีการหยุดงานอย่างไม่มีกำหนดจนกว่ารัฐบาลจะประกาศยอมรับเงื่อนไขของพวกเขา

อนึ่ง ในช่วงต้นเดือนกรกฎาคม พนักงานรถไฟใต้ดินของเมืองปูซาน เมืองใหญ่อันดับที่สองได้หยุดงานประท้วงเป็นเวลา 12 วัน

การประท้วงได้มีขึ้นอย่างกว้างขวาง โดยพนักงานของธุรกิจขนาดใหญ่ ขนาดกลาง ขนาดเล็ก และธนาคารและสถาบันการเงินที่ถูกปิดกิจการ และ/หรือล้มละลาย ต่างพากันเดินขบวนและนั่งประท้วงตามเมืองใหญ่ ๆ ทั่วประเทศ ต่อมาเมื่อวันที่ 13 กรกฎาคม ค.ศ. 1998 รัฐบาลเกาหลีใต้ได้เรียกร้องให้สหภาพแรงงานงดแผนการสไตรค์ในระหว่างวันที่ 15-16 กรกฎาคม เป็นเวลา 2 วันเพราะจะก่อให้เกิดความเสียหายอย่างมากมายแก่วงการธุรกิจที่กำลังตกอยู่ในภาวะลำบาก และนายลี คิวซุง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังและเศรษฐกิจได้เตือนว่ารัฐบาลจะใช้มาตรการจัดการขึ้นเด็ดขาดกับผู้ที่เข้าร่วมการผลงานที่ผิดกฎหมาย

อย่างไรก็ตาม การประชุมเพื่อวางแผนการนัดหยุดงานมีขึ้นภายหลังที่กลุ่มสหภาพแรงงาน 2 องค์กรได้เดินขบวนที่เขตยอยโด กรุงโซลเพื่อเรียกร้องให้หยุดยั้งการเลิกจ้างพนักงานและคนงานเป็นจำนวนมาก ทั้งนี้เพราะการเลิกจ้างไม่ใช่เป็นความประสงค์ของลูกจ้าง นอกจากนี้ ที่ประชุมดังกล่าวได้ปฏิเสธที่จะเข้าร่วมโต๊ะเจรจากับฝ่ายรัฐบาลและฝ่ายนายจ้าง

ในวันต่อมา ประธานาธิบดีคิมได้ประกาศด้วยน้ำเสียงที่แข็งกร้าวถึงการใช้มาตรการที่จำเป็นในการจัดการกับการนัดหยุดงานที่ผิดกฎหมาย นายคิม เจุงกล่าวว่า “รัฐบาลจะปกป้องสิทธิของแรงงานในการสไตรค์อย่างสงบแม้ว่าเราจะไม่ค่อยสบายใจในกิจกรรมเหล่านั้นเท่าใดนัก” นายคิมยังได้ชี้แจงต่อไปอีกว่า “ในสภาวะที่เศรษฐกิจย่ำแย่อย่างนี้ แรงงานไม่ใช่เป็นประชากรกลุ่มเดียวที่ได้รับความเดือดร้อน แต่คนทุกหมู่เหล่าในสังคมต้องพบกับความทุกข์ระทมทั้งสิ้น ดังเช่น รัฐบาลได้สั่งปิดบริษัทเงินทุนและธนาคาร ทำให้พนักงานต้องออกจากงานและผู้ถือหุ้นสูญเสียทรัพย์สินเป็นจำนวนมาก หากบริษัทผู้ประกอบการไม่ปลดคนงานออกบ้าง สินค้าของเกาหลีก็จะสูญเสียความได้เปรียบในการแข่งขัน ในกรณีของสหรัฐอเมริกาและอังกฤษที่การปลดออกจากงานทำได้ง่าย ทำให้อัตรา

AN 353 115

การว่างงานมีอยู่ค่อนข้างต่ำ แต่กรณีของฝรั่งเศสและเยอรมันที่การเลิกจ้างทำได้ยาก จึงยังผลให้อัตราการว่างงานอยู่ในระดับสูง อย่างไรก็ตาม เมื่อภาวะเศรษฐกิจดีขึ้น บริษัทต่าง ๆ ก็จะเปิดรับคนเข้าทำงานใหม่อย่างแน่นอน อนึ่ง การยอมให้มีการปลดคนงานได้นั้นเป็นข้อตกลงที่ยอมรับกันแล้วระหว่างคนงาน-รัฐบาล-ผู้ประกอบการ”

คำขอร้องและการขู่ของรัฐบาลที่เรียกร้องให้ผู้ใช้แรงงานยุติการประท้วงได้ผลในระดับหนึ่ง โดยผู้ประท้วงเข้าใจความจำเป็นที่บริษัทต่าง ๆ ต้องปลดพนักงานออก พนักงานคนงานบางส่วนจำต้องรับสภาพและได้รับเงินค่าทดแทนและค่าช่วยเหลือเพื่อยังชีพจำนวนไม่มากนัก คนเหล่านี้ต่างเสาะแสวงหาและฝึกฝนทักษะใหม่ ๆ เพื่อหางานทำต่อไป

อย่างไรก็ตาม พนักงานคนงานของบริษัทฮุนไดมอเตอร์ ซึ่งทำงานในโรงงานผลิตและประกอบรถยนต์ที่ใหญ่ที่สุดในประเทศไม่ยอมรับคำร้องขอจากผู้ใด และยังดำเนินการประท้วงเป็นเวลาถึงหนึ่งเดือน ระหว่างวันที่ 20 กรกฎาคมถึงวันที่ 24 สิงหาคม ค.ศ. 1998 ในที่สุด การเจรจาที่บรรลุผลด้วยการประนีประนอมจากฝ่ายนายจ้างและฝ่ายคนงาน โดยฝ่ายลูกจ้างคนงานได้ตระหนักถึงความจำเป็นของการปลดคนงาน ในขณะที่นายจ้างจะไม่ใช้การปลดคนงานเป็นมาตรการลดค่าใช้จ่ายเป็นเรื่องแรก แต่จะให้มีการลดวันทำงานและสลับวันทำงานเพื่อลดค่าใช้จ่ายลง รวมทั้งลดค่าจ้างแรงงานลงเพื่อให้ทั้งบริษัทและคนงานอยู่ได้ อย่างไรก็ตาม จะมีคนจำนวนหนึ่งจะต้องถูกออกจากงาน ซึ่งมีจำนวนราว 4,000 คน แทนที่จะให้ออกถึง 9,800 คนดังที่วางแผนในครั้งแรก คนงานที่ให้ออกจากงานนี้จะได้รับค่าทดแทนอย่างเหมาะสมและมีการฝึกหัดอาชีพใหม่เพื่อจะเข้าทำงานในบริษัทในเครืออื่น ๆ ต่อไป

บริษัทฮุนไดมอเตอร์มีพนักงานทั้งสิ้น 36,000 คน สามารถผลิตรถยนต์ได้ปีละ 1.65 ล้านคัน การนัดหยุดงานเป็นแรมเดือนครั้งนี้ ทำให้บริษัทไม่สามารถผลิตรถยนต์ได้ถึง 100,400 คัน ก่อให้เกิดความสูญเสียคิดเป็นมูลค่าถึง 968 พันล้านวอน (708 ล้านดอลลาร์)

(6) การจ้างนักวิทยาศาสตร์และวิศวกรที่ไม่มีงานทำ ในภาวะวิกฤตที่คนตกงานเป็นจำนวนมากนั้น กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีได้วางแผนในการสร้างงานจำนวน 5,000 อัตราแก่บัณฑิตสาขาวิศวกรรมศาสตร์ ซึ่งมีราว 3,600 คนที่ยังไม่มีงานทำให้เข้าไปฝึกงานในสถาบันวิจัยของรัฐและสถาบันการศึกษาต่าง ๆ โดยทำหน้าที่เป็นนักวิจัยผู้ช่วยหรือผู้ฝึกงาน

และได้รับค่าจ้างรายเดือนละ 600,000 วอน (หรือ 430 เหรียญสหรัฐ) ไปจนถึงหนึ่งล้านวอน
องค์กรเหล่านี้ได้รับการร้องขอจากรัฐบาลให้รับบัณฑิตเหล่านี้เข้าไปทำงานในองค์กรของตน
อนึ่ง รัฐบาลค้ำจุนจะส่งวิศวกรที่ได้รับปริญญาเอกจำนวนราว 800 คนที่ตกลงงานให้ไป
ทำงานในสถาบันวิจัยทั้งในและต่างประเทศ อีกทั้งรัฐบาลจะออกเงินสนับสนุนให้
สถาบันวิจัยเอกชนเป็นค่าใช้จ่ายในการจ้างวิศวกรเหล่านี้ด้วย แหล่งข่าวของรัฐแถลงว่า
ในช่วงที่เศรษฐกิจอยู่ในภาวะตกต่ำดังนี้ บริษัทต่างตั้งงบประมาณทางด้านการศึกษาและพัฒนา
จึงยังผลให้วิศวกรดังกล่าวต้องถูกให้ออกจากงาน

(7) การเจรจาต่อรองเงินขึ้นไขกับไอเอ็มเอฟ กรณีของเกาหลีใต้ก็เป็นเช่นเดียวกับ
กรณีของประเทศไทยที่ต้องยื่นหนังสือแจ้งความจำนงเพื่อขอรับความช่วยเหลือทางวิชาการ
และการเงินจากไอเอ็มเอฟเป็นงวด ๆ โดยหนังสือแต่ละฉบับจะกล่าวถึงสถานการณ์ภาวะ
เศรษฐกิจและความจำเป็นเร่งด่วน ตลอดจนผลการดำเนินงานตามนโยบาย เพื่อให้ไอเอ็มเอฟ
พิจารณา อย่างไรก็ตาม สถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลาที่เป็นผลมาจากทั้งปัจจัย
ภายในและภายนอกประเทศ ทำให้ต้องมีการเจรจาปรับปรุงเงื่อนไขเงินกู้และมีการระบุใน
หนังสือแจ้งความจำนงแต่ละฉบับ

ตัวอย่างการเจรจาที่กรุงวอชิงตัน ดีซี เพื่อขออนุมัติเงินกู้ครั้งที่ 5 ในวงเงิน 2.03
พันล้านเหรียญ ตัวแทนของไอเอ็มเอฟและของรัฐบาลเกาหลีใต้ได้บรรลุข้อตกลงในต้นเดือน
กุมภาพันธ์ ค.ศ. 1998 มีดังต่อไปนี้

- อนุญาตให้มีการกำหนดอัตราดอกเบี้ยให้ต่ำลง
- อนุญาตให้ตัวเลขดุลเงินเดินสะพัด (current account) เกินดุล 8 พันล้านเหรียญ
ในปี ค.ศ. 1998 เพื่อให้เงินสำรองคงคลังเป็น 39.1 พันล้านเหรียญ
- ผลักดันให้สถาบันการเงินและกิจการอุตสาหกรรมที่มีการบริหารไร้
สมรรถภาพทำการปรับปรุงเสียใหม่
- ภาพรวมของเศรษฐกิจมหภาค โดย
- ก. ลด GDP ให้มีอัตราการเจริญเติบโต 1-2% ต่อปี
- ข. ให้อัตราเงินเฟ้ออยู่ที่ 9%

- อัตราความเจริญเติบโตของ GDP นั้นสามารถลดลงในอัตราที่คลบได้ เพื่อให้การว่างงานอยู่ในระดับ 1.2 ล้านคน
  - ตกลงกันว่า จะอนุญาตให้งบประมาณขาดดุลได้ราวร้อยละ 0.8 ของ GDP เพื่อให้รัฐบาลจัดสรรเงินเพื่อใช้ในการประกันการจ้างงาน
  - ให้ลดอัตราแลกเปลี่ยนอยู่ในระดับ 1,300 วอนต่อหนึ่งเหรียญสหรัฐ ส่วนอัตราแลกเปลี่ยนเฉลี่ยทั้งปีจะอยู่ในระดับ 1,400 วอนต่อหนึ่งเหรียญ
  - รัฐบาลตกลงที่จะตั้ง Bank Restructuring Unit โดยให้อยู่ภายใต้คณะกรรมการควบคุมกำกับสถาบันการเงิน (Financial Supervisory Board) ซึ่งจะจัดตั้งในวันที่ 30 เมษายน เพื่อทำหน้าที่กำกับดูแลโครงสร้างและการจัดการที่เหมาะสมแก่สถาบันการเงิน
  - รัฐบาลจะประเมินธนาคารที่ยังคงดำเนินกิจการจำนวน 20 แห่ง และจะปิดธนาคารบางแห่ง และจะสิ้นสุดกระบวนการขายธนาคาร Korea First Bank และ Seoul Bank ให้เสร็จสิ้นในปลายเดือนพฤศจิกายน
  - บริษัทในตลาดหุ้น จะต้องจัดการเรื่องบัญชี (financial statement) ให้เรียบร้อยเหมาะสมตามเกณฑ์สากล (international standard) และจะจัดให้มีองค์กรการควบคุมตรวจสอบที่เป็นอิสระเพื่อดูแลบุคคลของบริษัทเหล่านี้
  - รัฐบาลย้ำถึงภาระหน้าที่ที่จะยกเลิกมาตรการการกระจายการนำเข้าในเดือนมิถุนายน ค.ศ. 1999 และจะเปิดเสรีตลาดการเงินแก่นักลงทุนต่างชาติ และยินยอมให้นักลงทุนต่างชาติเข้ามาซื้อหุ้นหรือลงทุนร่วมกับบริษัทภายในประเทศ
- จะเห็นได้ว่า รัฐบาลเกาหลีพยายามที่จะขอลดเงื่อนไขเดิมที่ทำไว้กับไอเอ็มเอฟในตอนต้นเพื่อให้รัฐบาลสามารถทำงานได้คล่องและลดกระแสเรียกร้องของแรงงานและสังคมที่ไม่สามารถรองรับเงื่อนไขเดิมได้ทั้งหมด อันเป็นการลดกระแสความกดดันทางสังคมได้ในระดับหนึ่ง

(8) มิติใหม่ทางการค้าและการลงทุนของเกาหลี ในอดีต นักธุรกิจมักจะถือว่าการที่นักลงทุนต่างชาติเข้ามาเป็นเจ้าของธุรกิจอุตสาหกรรมและถือครองที่ดินในประเทศเป็นสิ่งที่เลว เพราะถือว่าการสูญเสียอธิปไตยทางการค้า อุตสาหกรรมและดินแดนให้กับคนชาติอื่นไป พอมาถึงยุคที่ประเทศต้องเผชิญกับภาวะวิกฤตทางเศรษฐกิจ แนวคิดใหม่ที่จะให้

ชาวต่างชาติเข้ามาเป็นเจ้าของและครอบครองที่ดินที่เป็นที่ตั้งโรงงานอุตสาหกรรมได้เริ่มบังเกิดขึ้น อันเป็นการเปิดศักราชใหม่ของแนวคิดของรัฐญานี้

นายแบ ชุนฮุน รัฐมนตรีกระทรวงข่าวสารและการคมนาคมและนายฮัน คักชู รัฐมนตรีกระทรวงการต่างประเทศและการค้าของรัฐบาลนายคิม เฉงได้ประกาศอย่างชัดเจนว่า ในยุคใหม่ของเกาหลีใต้ มีความจำเป็นที่จะต้องยอมรับการลงทุนจากนักธุรกิจต่างประเทศและการเข้ามามีบทบาทในธุรกิจอุตสาหกรรมของเกาหลีมากขึ้น บุคคลทั้งสองต่างย้าว่า “ความเชื่อเก่า ๆ ที่ต่อต้านนักลงทุนต่างชาติน่าจะเป็นสิ่งที่ล้าสมัยและเป็นอันตรายต่อเศรษฐกิจของชาติ... เราจำเป็นต้องเปิดเกาหลีเพื่อรับนักลงทุนต่างประเทศให้มากขึ้น”

ในขณะเดียวกัน นายฮัน คักชูได้กล่าวต่อไปว่า “เกาหลีจะต้องแสวงหาการลงทุนจากต่างประเทศโดยยึดผลประโยชน์ร่วมกัน... เกาหลีจะต้องยึดนโยบายเศรษฐกิจทั้งในและต่างประเทศให้อยู่ในกรอบของเศรษฐกิจการตลาดและตรงตามหลักสากลของการค้าโลก”

รัฐมนตรีทั้งสองต่างได้รับการศึกษา โดยจบปริญญาเอกจากสหรัฐอเมริกา นายแบจบปริญญาเอกสาขาวิศวกรรมเครื่องกลจากเอ็มไอที ส่วนนายฮันจบสาขาเศรษฐศาสตร์จากมหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด ทั้งสองได้รับความสำเร็จสูงสุดในหน้าที่การทำงานที่ผ่านมาและได้รับการยอมรับจากสังคมเป็นอย่างมาก

อนึ่ง นายยู จองเกียน ที่ปรึกษาทางเศรษฐกิจของประธานาธิบดีก็ได้กล่าวว่า บริษัทของเกาหลีจะต้องปรับเปลี่ยนโครงสร้างด้วยการเปิดประตูให้เงินลงทุนจากต่างประเทศเข้ามาเพื่อสร้างงาน ส่งผ่านเทคโนโลยีสมัยใหม่ และปรับปรุงการบริหารงานให้เป็นสากลมากขึ้น

ด้วยเหตุนี้ เกาหลีใต้จึงจำเป็นที่จะต้องปฏิรูประบบเศรษฐกิจให้เปิดกว้างและยอมรับการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นจากการเข้ามาของนักลงทุนชาวต่างชาติในยุคที่เงินของประเทศขาดหายไปและหนี้สินของบริษัทต่าง ๆ พอกพูนขึ้นเป็นจำนวนมาก

(9) การค้าและการลงทุนจากต่างประเทศ ทีมเศรษฐกิจของรัฐบาลได้ทำงานอย่างหนักเพื่อศึกษาตลาดและเร่งรัดการส่งออกให้ได้ผลมากที่สุดเท่าที่จะกระทำได้ หน่วยงานของรัฐ เช่น กระทรวงการต่างประเทศได้จัดให้มีการประชุมเอกอัครราชทูตที่ประจำอยู่ในต่างประเทศเมื่อวันที่ 20 เมษายน ค.ศ. 1998 ที่กรุงโซล โดยนายปัก ชุงชู รัฐมนตรีได้เร่งเร้าให้ทูตทุกคนทำหน้าที่ในการแสวงหาตลาดสินค้าของเกาหลี เชิญชวนต่างชาติให้นำเงินมาลงทุนในประเทศ

และสร้างความเชื่อมั่นให้กับต่างชาติ นอกจากนี้ ยังเร่งรัดให้สถานเอกอัครราชทูต 102 แห่งและสำนักงานกงสุลอีก 10 แห่งจัดนักธุรกิจต่างประเทศเข้ามายังเกาหลีเพื่อซื้อสินค้า

การรณรงค์นำผู้แทนการค้าต่างประเทศเข้ามาซื้อสินค้าของเกาหลีเป็นไปอย่างกว้างขวาง ทำให้พ่อค้าต่างเดินทางเข้าไปในเกาหลีอย่างไม่ขาดสาย อีกทั้งองค์กรภาคเอกชน เช่น KOTRA (Korea Trade-Investment Promotion Agency) ที่ตั้งอยู่ในต่างประเทศก็ได้ป่าวประกาศขายซื้อสินค้าและตัวแทนส่งออกในงานแสดงสินค้าเกาหลีเสมอ

ในครั้งแรกของปี ค.ศ. 1998 กระทรวงการค้า อุตสาหกรรมและพลังงานได้รายงานถึงสภาพการค้ากับต่างประเทศว่า เกาหลีใต้ได้เปรียบดุลการค้าจำนวน 19,990 ล้านดอลลาร์ และคาดว่าจนถึงสิ้นปีนี้ ประเทศจะมีดุลการค้าเกินถึง 40,000 ล้านดอลลาร์ทีเดียว

สินค้าส่งออกที่เพิ่มขึ้นได้แก่ เหล็กกล้า เคมีภัณฑ์ เครื่องจักร และสิ่งทอ ส่วนสินค้าประเภทเซมิคอนดักเตอร์ รถยนต์ และผลิตภัณฑ์เส้นใย มีปริมาณการส่งออกลดลง ส่วนตลาดหลักที่สำคัญได้แก่ สหรัฐอเมริกา สหภาพยุโรป ตะวันออกกลาง และลาตินอเมริกา

ในช่วงเวลาเดียวกัน สินค้านำเข้าลดลงถึง 36.1 เปอร์เซ็นต์ หรือมีมูลค่า 47,500 ล้านดอลลาร์ (ส่วนการส่งออกมีมูลค่า 67,570 ล้านดอลลาร์) ทั้งนี้เป็นผลมาจากความต้องการสินค้าจากต่างประเทศลดลง อีกทั้งวัตถุดิบมีราคาต่ำ ตลอดจนเป็นเพราะระบบการเงินทั่วโลกมีความไม่มั่นคง

ส่วนด้านการลงทุนจากต่างประเทศนั้น รัฐบาลได้พยายามออกกฎหมายเกี่ยวกับการให้สิทธิพิเศษแก่นักลงทุน และให้ความสะดวก รวมทั้งปรับปรุงแนวทางการบริหารให้เหมาะสมกับการเข้ามาลงทุน อนึ่ง ประธานาธิบดีได้เร่งรัดให้คณะรัฐมนตรีหาทางดึงดูดนักลงทุนต่างประเทศให้เข้ามาลงทุน ในขณะที่รัฐบาลได้ประกาศเพิ่มกิจการอีก 22 สาขา เพื่อให้ให้นักลงทุนต่างชาติสามารถลงทุนได้ ซึ่งทำให้สาขากิจการที่สงวนไว้เฉพาะของคนเกาหลีเหลือเพียง 20 สาขา (ผู้สนใจในเรื่องนี้ สามารถสอบถามได้จากสถานทูตสาธารณรัฐเกาหลี ประจำประเทศไทย เลขที่ 23 ถนนเทียมร่วมมิตร รัชดาภิเษก ห้วยขวาง กรุงเทพฯ 10320 โทร. 247-7537-41 แฟกซ์ 247-7535)

การรณรงค์เพื่อดึงดูดเงินทุนจากต่างประเทศอย่างจริงจังยังผลให้มีบริษัทราว 222 แห่งสนใจที่จะเข้ามาลงทุนในเกาหลีในช่วงเดือนเมษายน ค.ศ. 1998 โดยแยกเป็นนักลงทุนจาก

สหรัฐฯ 76 ราย จากประเทศตลาดร่วมยุโรป 80 ราย จากญี่ปุ่น 34 ราย จากแคนาดา 17 ราย และจากประเทศอื่น ๆ อีก 15 ราย

อย่างไรก็ตาม การลงทุนจากต่างประเทศก็ไม่ได้เป็นไปดังที่รัฐบาลคาดหวัง ข้อมูลได้ชี้ว่า แนวโน้มการลงทุนลดลงหลังจากที่พุ่งขึ้นสูงสุดในเดือนกรกฎาคม ค.ศ. 1998 ทั้งนี้เพราะคนเกาหลีต่างยังทำใจไม่ได้กับการลงทุนของชาวต่างชาติบนแผ่นดินของตน และความยุ่งยากของประสิทธิภาพการบริหารและกฎเกณฑ์การลงทุนที่ไม่เอื้อต่อนักลงทุนชาวต่างประเทศ

(10) การประเมินผลในรอบหกเดือนภายหลังจากที่ไอเอ็มเอฟเข้ามาช่วยเหลือ ในช่วงหกเดือนแรกภายหลังจากที่เกาหลีใต้ได้ขอความช่วยเหลือเงินกู้จากไอเอ็มเอฟ ซึ่งต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนดจากกองทุนการเงินระหว่างประเทศอย่างเคร่งครัดนั้น รัฐบาลเมืองโซมฆาเวได้ดำเนินการตามนโยบายแก้ไขภาวะเศรษฐกิจตกต่ำตามเงื่อนไขอย่างเข้มงวดเรื่อยมา ทำให้ประเทศได้รับเงินกู้เป็นงวด ๆ เพื่อเสริมสร้างความมั่นคงทางการเงินของเกาหลีใต้ อีกทั้งได้รับคำชมเชยจากไอเอ็มเอฟว่า ประเทศนี้ได้ยึดแนวนโยบายทางเศรษฐกิจที่ถูกต้อง อันจะส่งผลให้ภาวะวิกฤตผ่านพ้นไปในไม่ช้า

อย่างไรก็ตาม ในช่วงเวลาที่ผ่านมา การตกต่ำทางด้านเศรษฐกิจได้สร้างความตื่นตระหนกให้กับคนเกาหลีอย่างรุนแรงในระยะแรก อย่างไรก็ตาม ในกาลต่อมา ชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนก็ไม่เหมือนเดิม กล่าวคือ อัตราการว่างงานสูงขึ้นอย่างรวดเร็ว และเกิดปัญหาข้อขัดแย้งในเรื่องเงิน ๆ ทอง ๆ มากขึ้นอย่างเห็นได้ชัด โครงการและการลักทรัพย์เพิ่มสูงขึ้นร้อยละ 60 ในช่วงห้าเดือนแรกเมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปีก่อน ยังผลให้จำนวนนักโทษในเรือนจำเพิ่มร้อยละ 20

สถิติของรัฐบาลเปิดเผยว่า จำนวนชนชั้นกลางได้ลดน้อยลง ทั้งนี้เพราะคนทำงานในบริษัทและผู้ประกอบการรายย่อยซึ่งเคยเป็นผู้สร้างความมั่งคั่งถึงร้อยละ 80 ของทรัพย์สินในประเทศมีรายได้ลดต่ำลง ทำให้พวกเขาสูญเสียสถานภาพชนชั้นกลางไป

เกาหลีใต้ต้องเผชิญกับอัตราดอกเบี้ยที่อยู่ในระดับสูง ทำให้ไม่สามารถสร้างผลกำไรได้ หากกู้เงินไปลงทุนในการทำธุรกิจอุตสาหกรรม แต่ในทางกลับกัน ก็มีผู้ได้รับผลประโยชน์จากอัตราดอกเบี้ยเมื่อฝากเงินตามสถาบันการเงินต่าง ๆ

จากเงินกู้จากกองทุนการเงินระหว่างประเทศและบุคลากรค่าที่เกินดุลตลอดมานั้น ทำให้เงินทุนสำรองของประเทศมีจำนวนเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว อนึ่ง ประธานาธิบดีคิม เคนจุงได้เรียกร้องให้ชาวเกาหลีได้ร่วมมือและให้โอกาสแก่เขาเป็นเวลาปีครึ่งนับตั้งแต่นี้ไปเพื่อทำการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจของชาติ และจะนำพาบ้านเมืองให้หลุดพ้นจาก “บ่วงกรรมไอเอ็มเอฟ” โดยประธานาธิบดีได้แถลงนโยบายผ่านทางโทรทัศน์ในเรื่องการดำเนินการแก้ไขปัญหาดังกล่าว เศรษฐกิจตามแผนที่รัฐบาลได้วางไว้และเกี่ยวกับการปฏิรูปกลุ่มบริษัทธุรกิจขนาดใหญ่ (ซึ่งยังไม่ได้ดำเนินการอย่างจริงจัง) อย่างไรก็ตาม การปฏิรูปดังกล่าวจะส่งผลโดยตรงต่อการเลิกจ้างพนักงานของกลุ่มบริษัทเหล่านี้เป็นจำนวนมาก

เจ้าหน้าที่ของรัฐที่รับผิดชอบทางด้านเศรษฐกิจได้เสนอให้ธนาคารให้กู้เงินเพื่อช่วยเหลือผู้ว่างงานเพื่อป้องกันปัญหาการก่อหวอดของเหล่ากรรมกร ธนาคารต่าง ๆ จำเป็นต้องยอมทำตามคำขอของรัฐบาล

เชิงอรรถบทที่ 5

1. Damrong Thandee, "Today and Beyond 2000 - Korea Recovery Strategies and Economic Development," A paper presented to Thai-Korean Chamber of Commerce on September 24, 1998 at Radison Hotel, Bangkok.
2. Kim Chung-Soo. "Fading Myth of Chaebol's Infallibility." **Korea Focus**. 5:5 (September-October. 1997), pp 50-62.
3. "Crisis in South Korea Steel," <http://www.amm.com/ref/hot/hanbo1.htm> March 16, 1998. pp 8.
4. John E. Sacco. "Sammi Receivership Clouding US Assets" <http://www.amm.com/ref/hot/hanbo1.htm> March 16, 1998, pp. 8.
5. "A Land of Overacheivers," The Editorial, **Korea Herald**. 1 May 1998, p. 6
6. ดำรงค์ ฐานดี, "คิม เดจุง : ประธานาธิบดีแห่งเกาหลีใต้คนใหม่," **มติชน** (22 กุมภาพันธ์ 2541), หน้า 19.
7. ยุทธศักดิ์ คณาสวัสดิ์, "วิกฤตการเศรษฐกิจเกาหลีใต้... ก้าวหลัง 1 ก้าวเพื่อเดินหน้าต่ออีก 2 ก้าว," **วารสารส่งเสริมการลงทุน** 9 : 1 (มกราคม 2541), หน้า 84-85.
8. **Korea Manual 1998**. Seoul : Yonhap News Agency, p. 16.
9. "Kim Apologized for Economic Crisis," **Korea Herald**. (24 November 1997), p. 2.
10. "IMF Bailout Subjects Korea Inc. to US. : Prof. Song Predicts Bargain Sale of Local Firms to Foreigners," **Newsreview**. 27:10 (March 7, 1998), pp. 32-33.
11. Kim Chung-soo, "How the Chaebol Can Survive," **Korea Focus**. 6:1 (January-February, 1998).